

Brainstorming tehnika

4 osnovna pravila

Brainstorming je jedna od tehnika koje zahtevaju aktivno učešće samih učesnika i time pridonose, ako ne većoj produktivnosti, onda bar većoj zanimljivosti samog treninga ili radnog sastanka. Njome se podstiče grupna kreativnost i generiše veliki broj različitih ideja koje predstavljaju rešenje problema.

Iako mnogobrojnim istraživanjima nije dokazana efikasnost ove metode, u smislu da se zaista na ovaj način dobija na kvantitetu i kvalitetu generisanih ideja, jedno je sigurno, a to je da ova tehnika pridonosi zadovoljstvu učesnika, čini timski rad zanimljivijim i pomaže izgradnju tima.

Ukoliko se odlučimo da pokrenemo brainstorming proces potrebno je da ispoštujemo četiri osnovna pravila kako bismo smanjili uzdržavanje (inhibiciju) učesnika i stimulisali ih na iznošenje novih ideja.

1. **Usmerenje na kvantitet** - zahtev koji se postavlja pred učesnike je da se usmere na kvantitet i da pokušaju da daju što veći broj različitih ideja, ne opterećujući se kvalitetom istih. Pretpostavka je da, što se veći broj različitih ideja iznese, to je i šansa dolaska do pravog rešenja veća.
2. **Bez kritikovanja u startu.** Učesnici se mole da se suzdrže od svake kritičke primedbe i da ono što su primetili kao slabost određene ideje iznesu kasnije kada evaluacija dođe na red. Cilj je da se kreira atmosfera u kojoj će se učesnici osećati prihvaćeno i slobodno da iznesu što god im padne na pamet, bez obzira koliko to bilo neuobičajeno i možda na prvi pogled smešno. Učesnici treba da se oslobode samocenzure.
3. **Kreativnost je potrebna.** Ovo pravilo proističe iz prethodnog i kaže da su neobične i neočekivane ideje veoma poželjne jer takve ideje mogu da pokrenu učesnike na sasvim nov način razmišljanja i gledanja na stvari, zahvaljujući čemu može da se dođe do neočekivanih i radikalnih rešenja.
4. **Kombinovanje i poboljšavanje već iznetih ideja.** Kombinacija više različitih ideja može da generiše sasvim novu ideju koju je moguće dalje unapređivati. U ovom procesu značajnu ulogu igraju asocijacije.

Brainstorming proces

Samom brainstormingu po potrebi može da prethodi i [questorming](#), kojim se prvo definišu pitanja na koja brainstorming treba da nađe odgovore. Međutim, obično brainstorming tehnika otpočinje odmah iznošenjem, opisivanjem, odnosno definisanjem samog problema. Problem mora da bude jasan, ne složen toliko da ne može da se iskaže jednim pitanjem. Primer bi bio recimo: „Kuju funkciju mobilni telefon nema, a potrebna je?“ Ako je problem suviše složen treba ga podeliti na više manjih problema od kojih je svaki moguće iskazati jednim pitanjem. Ipak, neki problemi su multidimenzionalni, na primer „Od čega zavisi uspešnost menadžera?“ i nisu pogodni za brainstorming tehniku jer su suviše široki i teško je raditi brainstorming bez da se ovakva problematika razloži na više konkretnih i jednostavnijih problema.

Dok tražite posao, mogu da vam pomognu:

Saveti

Kako sam našao posao

Poslodavac vas pita

O zanimanjima

Tokom brainstorming sesije kreativnost može da počne da jenjava. U tom trenutku potrebno je imati spremna pitanja kojima će se učesnici stimulirati na dalju kreativnost, poput: „Možemo li da kombinujemo iznete ideje?“, „Možemo li da posmatramo stvari iz drugog ugla?“, "Kako bismo mogli da izmenimo ovu ideju tako da ona bude upotrebljiva?" i sl.

Potom, kada vreme predviđeno za iznošenje ideja istekne pristupa se elaboraciji iznetih ideja, što podrazumeva dalji rad na njihovom kvalitetu i razvrstavanje po različitim kategorijama. U toku tog procesa vodi se živa diskusija zahvaljujući kojoj se mnoge ideje iskristališu i tokom koje se često generiše još novih ideja. Naime, brainstorming nije generisanje ideja za nekog drugog koji će izvršiti njihovu procenu i odabir. Naprotiv, grupa generiše ideje za sebe, kako bi ih u poslednjoj brainstorming fazi procenila i obradila i došla do one koja će predstavljati rešenje problema do kojeg je tim u svom zajedničkom naporu došao.

Različite varijante brainstorminga

1. **Tehnika grupne jednakosti** (nominal group technique) se zalaže za jednakost svih učesnika u brainstorming procesu. Jednakost se postiže tako što se od svih učesnika traži da anonimno zapišu svoje ideje na sledeći način: jedan učesnik sakupi sve ideje, zapiše ih na tablu i traži od svih učesnika da komentarišu i glasaju za date ideje kako bi na osnovu glasanja napravili rang listu iznetih ideja. Glasanje može da bude krajnje jednostavno, recimo da svi koji su za određenu ideju podignu ruku. To je takozvani proces "destilacije" nakon koga će nekoliko najboljih ideja isplivati na vrh rang liste. Najbolje ideje su onda materijal na osnovu kojeg se brainstorming proces nastavlja. Pri tome, ponekad ideje koje su prethodno bile odbačene nakon ponovne evaluacije izbijaju u prvi plan.
2. **Tehnika "prosledi grupi"** (group passing technique) u kojoj svaki učesnik ima prazan list papira na koji zapisuje svoju ideju koju prosleđuje učesniku koji sedi s njegove desne strane da dopiše svoju ideju. Papiri kruže sve dok svaki učesnik ne dobije svoj list papira sa listom ideje svih učesnika.
3. **Metoda mapiranja timskih ideja** (team idea mapping method) se zasniva na procesu asocijacija. Osnovna zamisao ove varijante je da se maksimalno poveća saradnja unutar tima i količina ideja tako što će se svima prisutnima omogućiti da učestvuju i što nijedna ideja neće biti odbačena u startu. Proces počinje dobro definisanim problemom oko kojeg svaki učesnik razvija individualni brainstorming proces. Na kraju sve ideje se spajaju u jednu veliku mapu ideja koja je materijal za dalji grupni brainstorming na osnovu kojeg se generišu nove ideje koje, takođe, postaju sastavni deo mape. Na kraju, kada su sve ideje iscrpljene, pristupa se davanju prioriteta određenim idejama i preduzimanju određene akcije.
4. **Kompjuterizovane verzije brainstorminga.** Informaciona tehnologija omogućava i kompjuterizovanu verziju brainstorming tehnike kao email korespondenciju ili korišćenje brainstorming softvera (MindManager, OpenMind, XMind, FreeMind...). Kod email brainstorming korespondencije (electronic brainstorming) moderator šalje pitanje svim članovima tima, a oni mu nezavisno jedni od drugih šalju svoje ideje na mejl. Moderator, zatim, pravi listu svih pristiglih ideja koju prosleđuje nazad svim članovima da pogledaju i daju povratne informacije. Druga varijanta (directed brainstorming) je da moderator pošalje svim članovima tima pitanje i da traži od njih da daju samo jednu ideju kao moguće rešenje, koju on potom šalje drugim članovima tražeći od njih da daju predlog kako bi ta ideja mogla da se poboljša.

U svakom slučaju, bez obzira na varijantu za koju se odlučimo, brainstorming je popularna metoda

Dok tražite posao, mogu da vam pomognu:

Saveti

Kako sam našao posao

Poslodavac vas pita

O zanimanjima

grupne interakcije kako u procesu edukacije, tako i u poslovnom okruženju. Iako ne postoje čvrsti dokazi koji bi išli u prilog njene efikasnosti, jedno je sigurno, a to je da je u principu uvek dobro prihvaćena od strane samih učesnika.

Dok tražite posao, mogu da vam pomognu:

[Saveti](#)

[Kako sam našao posao](#)

[Poslodavac vas pita](#)

[O zanimanjima](#)

www.poslovi.infostud.com/dok-trazite-posao